

Załącznik nr 1 do uchwały nr
Rady Miejskiej w Złoczewie
z dnia

Program współpracy Gminy Złoczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019

Wprowadzenie

Zgodnie z wyrażonym w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wskazaniem, że podstawą funkcjonowania państwa powinno być poszanowanie wolności i sprawiedliwości, współdziałanie władz, dialog społeczny oraz pomocniczość umacniająca uprawnienia obywateli i ich wspólnot, jako zasadę współpracy Gminy Złoczew z organizacjami pozarządowymi przyjmuje się wspieranie działań obywatelskich, tak by prowadzić do jak największej samodzielności oddolnych inicjatyw, w oparciu o budowanie partnerstwa publiczno-społecznego, profesjonalizację działań organizacji i wzmacnianie ich niezależności. Organizacje pozarządowe w Gminie Złoczew są ważnym partnerem w budowaniu tożsamości lokalnej, patriotyzmu regionalnego, a także zwiększaniu integracji społecznej. Dostarczają usług potrzebnych mieszkańcom, wypełniając lukę, której często nie zapełnia sektor publiczny oraz prywatny.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest elementem realizacji celów Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Złoczew na lata 2016 – 2023 oraz uzupełniających dokumentów programowych.

Postanowienia ogólne

§1. Program określa:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu;
- 2) zasady współpracy;
- 3) zakres przedmiotowy;
- 4) formy współpracy;
- 5) priorytetowe zadania publiczne;
- 6) okres realizacji programu;
- 7) sposób realizacji programu;
- 8) wysokość środków przeznaczanych na realizację programu;
- 9) sposób oceny realizacji programu;
- 10) informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;
- 11) tryb powoływania oraz zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

§2. Ilekroć w programie jest mowa o:

- 1) dotacji – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) inicjatywie lokalnej – rozumie się przez to złożenie przez mieszkańców Gminy, bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wniosku o realizację zadania publicznego zgodnie z art. 19b-19h ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) komórkach organizacyjnych Gminy Złoczew – rozumie się przez to wchodzące w skład Urzędu Miejskiego w Złoczewie referaty oraz jednostki organizacyjne gminy;
- 4) komisjach konkursowych – rozumie się przez to komisje konkursowe ds. opiniowania ofert na realizację zadań publicznych;
- 5) konkursie ofert – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 6) Gminie – rozumie się przez to Gminę Złoczew
- 7) organizacjach – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 8) Pełnomocniku – rozumie się przez to Pełnomocnika Gminy Złoczew ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 9) programie – rozumie się przez to program współpracy Gminy Złoczew w 2017 roku z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 10) środkach pozabudżetowych – rozumie się przez to środki finansowe pochodzące z funduszy:
 - a) Unii Europejskiej,
 - b) strukturalnych,
 - c) innych państw i organizacji międzynarodowych,
 - d) polskich i zagranicznych organizacji pozarządowych,
 - e) podmiotów komercyjnych,
 - f) administracji centralnej.Do środków pozabudżetowych nie zalicza się środków finansowych pochodzących z budżetu Gminy Złoczew
- 11) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

Cele współpracy

§3. Celem głównym Programu jest wspólne podejmowanie działań przez Gminę Złoczew i organizacje na rzecz lepszego zaspokajania potrzeb społecznych i podnoszenia poziomu życia mieszkańców Gminy i określenie zasad regulujących współpracę Gminy z organizacjami w 2019 roku.

Cele szczegółowe obejmują:

- 1) kształtowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych oraz rozwoju lokalnego, w tym:
 - a) organizowanie i wspieranie działań społecznych i inicjatyw obywatelskich na rzecz Gminy i rozwoju więzi lokalnych,
 - b) rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i jej aktywności,
 - c) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję,
 - d) promocję postaw obywatelskich, prospołecznych i wolontariatu
 - e) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów lokalnych,
 - f) przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu,
 - g) wspieranie tworzenia infrastruktury społecznej
 - h) tworzenie warunków do społecznej aktywności;
- 2) zwiększenie roli organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych Gminy Złoczew
- 3) zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w konsultacjach ogłaszanych przez Gminę Złoczew
- 4) wsparcie działań lokalnych organizacji zmierzające do rozwoju i wzmocnienia sektora ekonomii społecznej w Gminie
- 5) budowanie partnerstw w pozyskiwaniu środków pomocowych na realizację zadań publicznych.

§4. Gmina współpracuje z organizacjami w sferze zadań publicznych, wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt. 1-20, pkt. 22-33 ustawy.

Zasady i formy współpracy

§5. Współpraca Gminy Złoczew z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach:

- 1) pomocniczości – dążenie do poszerzania zakresu zadań zleczanych organizacjom pozarządowym oraz wspieranie działania organizacji pozarządowych w zakresie, jaki jest niezbędny do efektywnej realizacji podejmowanych przez nie zadań publicznych;
- 2) suwerenności stron – zagwarantowanie niezależności, równości oraz autonomii podmiotów realizujących Program, w granicach przyznanych przez prawo;
- 3) partnerstwa – podejmowanie działań we współpracy opartej na wzajemnym szacunku, rzetelności i zaufaniu oraz uznaniu równorzędności stron;
- 4) efektywności – realizowanie planowanych działań i dążenie do osiągnięcia wspólnie określonych celów, podnoszenie efektów w zakresie wzajemnej współpracy oraz minimalizacji kosztów z tym związanych;
- 5) uczciwej konkurencji – podejmowanie działań opierających się na równych dla wszystkich stron i obiektywnych kryteriach, zasadach oraz prowadzenie działań (w szczególności dotyczących zlecenia zadań publicznych) w sposób transparentny i przejrzysty;
- 6) jawności – zachowanie przejrzystości i transparentności podejmowanych działań oraz dostępu do informacji o działalności, realizowanych projektach, pozyskanych środkach finansowych, wewnętrznych zmianach itp.;
- 7) równości szans – dążenie do określenia i uwzględnienia potrzeb grup dyskryminowanych oraz ich wzmocnienia i bezpośredniego włączenia w procesy podejmowania decyzji i realizacji działań.

§6. Współpraca Gminy Złoczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego będzie miała charakter finansowy i pozafinansowy.

§7. Współpraca o charakterze finansowym prowadzona jest przede wszystkim w formie zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie:

- 1) otwartego konkursu ofert na:
 - a. powierzanie wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji ze środków budżetowych na sfinansowanie ich realizacji,
 - b. wspieranie wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 2) pozakonkursowym określonym w art.19a ustawy
- 3) umowy o wykonanie zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańców Gminy Złoczew bądź organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy
- 4) wsparcia działań organizacji pozarządowych mających na celu promocję gminy;
- 5) oddania w najem lub użytkowanie lokali użytkowych organizacjom na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego wymienionego w ustawie.

§8. Zlecenie realizacji zadań publicznych następuje w trybie konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.

§9. Współpraca o charakterze pozafinansowym, prowadzona jest przede wszystkim w formie:

1. Bezpłatnego użyczenia sal i pomieszczeń będących własnością Gminy Złoczew i pozostających w zarządzie Gminy lub jednostkach organizacyjnych Gminy w celu:
 - a) organizacji spotkań edukacyjnych dla członków Stowarzyszeń oraz mieszkańców Gminy.
 - b) organizacji spotkań integracyjnych dla członków Stowarzyszeń oraz mieszkańców Gminy.
 - c) spotkań członkowskich i organizacyjnych Członków organizacji pozarządowych.
 - d) rozwijania ekonomii społecznej w formie działalności odpłatnej pożytku publicznego lub działalności gospodarczej prowadzonej przez organizacje pozarządowe.
2. Wsparcia w zakresie odstępowania przestrzeni wystawienniczej na targach, jarmarkach, dożynkach i innych imprezach o zasięgu lokalnym, regionalnym i ponad regionalnym,
3. Wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności w celu prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców Gminy;
4. Publikowanie informacji o działaniach istotnych dla organizacji pozarządowych na stronie internetowej Gminy Złoczew www.zloczew.pl w zakładce STOWARZYSZENIA, a także udostępnianiu informacji innymi dostępnymi sposobami, w szczególności podczas otwartych spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych;
5. Konsultowania z podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy projektów aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji i podmiotów określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ;

6. Tworzenia wspólnych stałych lub doraźnych zespołów roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
7. Udzielania patronatu lub honorowego patronatu przez Burmistrza Miasta Złoczewa dla działań lub programów realizowanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie uznanych za szczególnie wartościowe;
8. Prowadzenia spotkań informacyjnych, szkoleń oraz udzielania instrukcji i wskazówek w zakresie prawidłowego ubiegania się o dotacje z budżetu Gminy oraz rozliczania się z nich;
9. Inicjowania lub współorganizowania szkoleń, spotkań, konferencji skierowanych na podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w działalność pozarządową, w tym w szczególności w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych, prowadzenia organizacji pozarządowych, rozwijania w działalności z zakresu ekonomii społecznej;
10. Angażowania organizacji do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć a także koordynacji działań i realizacji wspólnych przedsięwzięć i imprez;
11. Podejmowania inicjatyw integrujących osoby zajmujące się współpracą z organizacjami pozarządowymi na terenie województwa łódzkiego wokół zadań ważnych dla regionu;
12. Promowania przez samorząd działalności organizacji pozarządowych;
13. Popierania i umacniania lokalnych inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju społeczności lokalnych i gospodarki społecznej;
14. Udzielania rekomendacji organizacjom współpracującym z Urzędem Miejskim w Złoczewie, które ubiegają się o dofinansowanie projektów z programów unijnych lub krajowych;
15. Udzielania pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych oraz przygotowaniu i realizacji projektów ze źródeł zewnętrznych;

§10. *Inne formy współpracy mogą obejmować przystępowanie Gminy do Partnerstw w projektach kierowanych przez organizacje pozarządowe, w celu realizacji projektów i inicjatyw finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych.*

Zakres przedmiotowy (obszary działania)

§11. Przedmiotem współpracy realizowanej w formie finansowej i pozafinansowej Gminy Złoczew z organizacjami pozarządowymi są:

- a) ustawowe zadania własne Gminy;
- b) zadania pożytku publicznego określone w art. 4 ust. 1 ustawy o ile zadania te są zadaniami Gminy;
- c) zadania wynikające z dokumentów strategicznych Miasta i Gminy Złoczew;
- d) zadania dotyczące promocji Gminy;
- e) wspólne określanie ważnych dla mieszkańców regionu potrzeb i tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych;

- f) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji i podmiotów.

§12. W roku 2019 Gmina Złoczew w miarę potrzeb i możliwości finansowych będzie powierzać i wspierać zadania z następujących obszarów:

1. działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
2. wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

§13. We wszystkich zadaniach priorytetowych, wskazanych w wyżej wymienionych obszarach, współpraca z organizacjami pozarządowymi będzie realizowana poprzez wspieranie społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o formy współpracy finansowej i pozafinansowej oraz zgodnie ze sposobem realizacji opisanym w niniejszym Programie.

Okres realizacji programu

§14. Program realizowany jest w ciągu jednego roku tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Zgodnie z założeniami tego programu na podstawie stosownych przepisów mogą być zawierane umowy, których okres realizacji przekracza rok budżetowy.

Sposób realizacji programu

§15. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:

1. Rada Miejska w Złoczewie – uchwalający roczny program współpracy, jako organ stanowiący;
2. Burmistrz Miasta Złoczewa – realizujący roczny program współpracy, jako organ wykonawczy Gminy;
3. organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy w zakresie odpowiadającym działaniom Programu.

§16. Burmistrz Miasta Złoczewa realizuje Program współpracy przy pomocy:

1. komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Złoczewie
2. gminnych samorządowych jednostek organizacyjnych, które w obszarach swojego działania współpracują z organizacjami.

§17. Za całokształt kontaktów Gminy Złoczew z organizacjami odpowiada Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

§18. Cele wskazane w Programie będą realizowane przez formy współpracy wskazane w niniejszym Programie.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

§19. Wysokość środków przeznaczona na realizację programu zostanie określona w budżecie Gminy na rok 2019 i powinna wynieść nie mniej niż 54 000zł. Wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w § 10 programu nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowanych zaplanowanych na ten cel w budżecie na rok 2019 przy czym:

- na realizację zadania 1 przeznaczono kwotę 4 000,00 zł
- na realizację zadania 2 przeznaczono kwotę 50 000,00 zł
- na realizację lokalnej edycji Programu „Mikrograntów” - 20 000,00 zł

Sposób oceny realizacji programu

§20. Bieżącym monitoringiem realizacji programu zajmuje się Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi we współpracy z właściwymi merytorycznie pracownikami Urzędu Miejskiego w Złoczewie. Monitoring polega na ocenie realizacji opisanych zasad i trybów współpracy. Uzyskiwane w czasie realizacji programu informacje, uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizowanych projektów będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy Gminy z organizacjami.

§21. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie między innymi w oparciu o następujące wskaźniki:

1. wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym;
2. liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
3. liczbę ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
4. liczbę organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, które zwróciły się do Gminy o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert;
5. liczbę umów o współfinansowanie lub finansowanie zawartych na realizację zadań publicznych;
6. liczbę beneficjentów ostatecznych korzystających z pomocy organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w ramach realizowanych projektów wspieranych przez Gminę Złoczew
7. liczbę inicjatyw lokalnych podjętych przez mieszkańców Gminy;
8. liczbę dokumentów przekazanych do konsultacji społecznych;
9. liczbę organizacji biorących udział w konsultacjach społecznych.

Sposób tworzenia programu i przebieg konsultacji

- §22.** 1.) Roczny program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi został opracowany przez właściwych merytorycznie pracowników Urzędu w oparciu o:
1. informacje na temat priorytetów w realizacji zadań publicznych;
 2. doświadczenia wynikające z realizacji programów współpracy w latach ubiegłych;
 3. uwagi uzyskane w trakcie konsultacji społecznych:
 - a) w celu uzyskania uwag i wniosków od organizacji pozarządowych projekt programu został skierowany do konsultacji poprzez upublicznienie na stronie internetowej www.zloczew.pl; w zakładce Stowarzyszenia oraz Komunikaty;
 - b) uwagi i wnioski dotyczące Programu można było składać do 9 listopada 2018r.
 - c) formularz konsultacji został zamieszczony dnia 29 października 2018 r. na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy Złoczew – www.zloczew.pl w zakładce Stowarzyszenia, był również dostępny do pobrania w Urzędzie Miejskim w Złoczewie, ul. Szkolna 16 (sekretariat – I piętro);
 - d) wypełnione formularze dotyczące konsultacji można było składać w terminie od 29 października do 9 listopada 2017 r. do godz. 16.00 w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Złoczewie, ul. Szkolna 16, lub na adres e-mailowy: promocja@zloczew.pl;
 - e) w wyznaczonym terminie wpłynęło uwag, których wykaz wraz z informacją o ich uwzględnieniu lub odrzuceniu zawiera „Wykaz uwag wniesionych do ‘Rocznego programu współpracy Gminy Złoczew z organizacjami pozarządowymi wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019’”;
- 2). po opracowaniu finalnej wersji projektu Programu, zostaje przedłożony Burmistrzowi Miasta Złoczewa oraz Radzie Miejskiej w Złoczewie w postaci informacji i projektu uchwały;

Konkursy ofert

§23. Konkursy na realizację zadań publicznych będą ogłaszane nie wcześniej niż po przekazaniu Radzie Miejskiej w Złoczewie projektu uchwały budżetowej na rok 2019.

§24. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest ogłaszanie konkursów ofert na zadania, których realizacja wymaga kontynuacji w terminie przekraczającym rok budżetowy.

Tryb powoływania i zasady działania Komisji konkursowych

§25. 1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez Organizacje w ramach ogłoszonych przez Gminę otwartych konkursów ofert.

1. Do zadań Komisji należy ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym oraz sporządzenie rekomendacji dla ofert, które spełniają wymagania formalne i rokują najwyższą jakość wykonania zadania.

§26. 1. Komisje konkursowe powołuje Burmistrz.

2. Komisje konkursowe składają się z co najmniej trzech osób, w tym z co najmniej dwóch przedstawicieli Burmistrza Miasta Złoczewa oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

3. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

4. Przedstawicieli organizacji wybiera Burmistrz, spośród zgłoszonych kandydatur.

5. Kandydatem na członka Komisji konkursowej może zostać każdy przedstawiciel organizacji mający siedzibę na terenie Gminy Złoczew lub działający na rzecz jej mieszkańców z wyjątkiem przedstawicieli organizacji, których oferta opiniowana jest przez tę komisję konkursową;

6. Komunikat zapraszający do zgłaszania kandydatów na członków Komisji konkursowych ogłasza się na stronie internetowej www.zloczew.pl

§27.

1. Pracą Komisji Konkursowej kieruje wskazany przez Burmistrza Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego.

2. Obsługę administracyjną Komisji konkursowych zapewnia Urząd.

3. Formalna i merytoryczna ocena ofert odbywa się na podstawie karty oceny, której wzór określa Burmistrz w drodze zarządzenia.

4. Przy opiniowaniu ofert uwzględnia się kryteria określone w ustawie i ogłoszeniu konkursowym.

5. Nie wszystkie oferty zaopiniowane pozytywnie muszą uzyskać środki finansowe z budżetu Gminy Złoczew.

Postanowienia końcowe

§28. 1. Osobą odpowiedzialną za sprawny przebieg współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi będzie Pełnomocnik ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, kontakt: gmina@zloczew.pl.

2. Pełnomocnik do dnia 15 kwietnia 2019 roku przygotowuje i składa sprawozdanie z wykonania Programu Współpracy Burmistrzowi Miasta Złoczewa.

§29. 1. Burmistrz Miasta Złoczewa składa do dnia 30 kwietnia 2019 roku sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy Radzie Miejskiej.

2. Sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy umieszczone zostanie także na stronie internetowej Gminy.

§30. Zmiany w „Programie” mogą być dokonywane w trybie uchwały Rady Miejskiej.

§31. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Programie zastosowania mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.

§32. Gmina Złoczew traktuje rozwój ekonomii społecznej jako jeden z ważnych i priorytetowych elementów współpracy z organizacjami pozarządowymi, czego wyrazem jest m.in. niniejszy program współpracy.

PROJEKT

